

Dinsel Aktiviteler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dinsel Aktiviteler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19967>

Özet

Dinsel Aktiviteler Ölçeği, bireylerin dini inançlarındaki günlük yaşamlarında davranışsal olarak nasıl ifade ettiklerini, yani gerçekleştirdikleri dinsel pratiklerin sıklığı ve yoğunluğunu ölçmek amacıyla tasarlanmış psikometrik bir araçtır. Ölçek, orijinal formunun Türkçeye çeviri ve adaptasyon sürecini takiben, Akın ve arkadaşları tarafından Türk kültürüne uygunluğu açısından incelenmiştir. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapıldığını göstermektedir. Ölçeğin kullanımı, din psikolojisi ve maneviyat araştırmalarında bireylerin aktif dini katılım düzeylerini belirlemek için önemlidir.

Ölçek, 2014 yılında düzenlenen 2. Uluslararası Etik Etikimi Konferansı'nda bilim camiasına sunulmuştur. Sorumlu yazar Ahmet Akın olup, ölçeğin psikometrik özelliklerine dair detaylı bulgular konferans bildirisi içerisinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dinsel Aktiviteler, Dini Faaliyetler, Dini Pratikler, Psikolojik Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Araçlar, Maneviyat.

Yazarlar

Akın, A., Akın, Ü., Adam-Karduz, F.F., Kaya, Ç., Demir, D., Özbay, A., Yıldız, B., & Ercengiz, M.

Amaç

Dinsel Aktiviteler Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin dini yaşantılarının gözlemlenebilir, davranışsal boyutunu sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, bireyin ne sıklıkla ibadet ettiğini, dini gruplara veya etkinliklere katıldığını ve dini metinleri okuduğunu ölçerek, dini davranışsal düzeydeki yoğunluğunu tespit etmeye yöneliktir.

Türkçe uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel etkililiğini sağlayarak, Türkiye'de yürütülen din psikolojisi, sosyoloji ve maneviyat araştırmalarına standart bir ölçüm aracı kazandırmayı hedeflemiştir. Bu sayede, dini aktiviteler ile diğer psikolojik yapılar arasındaki ilişkiler bilimsel yöntemlerle incelenebilir hale gelmiştir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, **Dinsel Faaliyetler** (Religious Activities) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle Dindarlık Davranışsal Boyutu olarak da adlandırılır ve bireyin içsel inançlarındaki dindarlık pratiklerini içerir. Bu, tutum ve duygular gibi içsel bileşenlerden farklı olarak, bireyin dini

yaşamında aktif olarak yer alma derecesini yansıtır.

Ölçülen yapı, bireysel ve toplu dini eylemleri kapsayarak, dindarlığın çok boyutlu doğasına katkıda bulunur. Ölçek, bu faaliyetlerin sıklığı ve düzenliliğini değerlendirerek, bireyin dini yaşamındaki tutarlılığı hakkında nicel veriler sunar.

Geçerlik

Dinsel Aktiviteler Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları, Akın ve arkadaşları (2014) tarafından gerçekleştirilmiş ve konferansta sunulmuştur. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmek istediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünün kanıtlanması sürecidir. Tipik olarak bu süreçte yapı geçerli (faktör analizi) ve ölçüt bağımlı geçerlik (ilgili diğer ölçeklerle korelasyon) incelenir.

Bu kaynak girişi içerisinde spesifik geçerlik katsayıları veya analiz sonuçları (örneğin, faktör yükleri veya korelasyon değerleri) sunulmamıştır. Detaylı geçerlik bulguları için araştırmacıların 2014 yılında sunduğu birincil bilimsel kaynağa başvurulması zorunludur.

Güvenirlilik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçek puanlarının tutarlılığı ve kararlılığını gösteren güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Güvenirlilik, ölçüm sonuçlarının zamandan zamana ve farklı maddeler arasında ne kadar tutarlı olduğunu ifade eder. Çıktı tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri bu amaçla kullanılabılır.

Sunulan kaynakta sayısal güvenirlilik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, akademik bir uyarlama çalışması, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermesi zorunludur. Kesin güvenirlilik değerleri için, araştırmacıların konferans bildirisi veya makalesi incelenmelidir.

Faktör Analizi

Akın ve arkadaşlarının çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde korunduğunu doğrulamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin kaç ana boyut altında toplandığını ve bu boyutların ölçülen dinsel aktivite yapılarıyla ne kadar uyumlu olduğunu belirler.

Özellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA), uyarlama çalışmalarıyla ölçek yapısının kültürel bağlamda değişip değişmediğini kontrol etmek için kritik bir adımdır. Bu giriş metninde faktör sayısı veya model uyum indekslerine dair spesifik bir bilgi bulunmamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir. Dini aktivitelerin sıklığını ölçtüğü için, genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi frekans derecelendirmesi kullanıldığı tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kaynakta belirtilmemiştir. Uyarlama çalışmaları sıklıkla üniversite öğrencileri veya genel yetişkin popülasyonu üzerinde yürütülür.

Age Group: Kaynakta belirtilmemiştir.

Population Details: Ölçeğin uyarlama çalışmasında kullanılan örneklemin demografik ve kültürel detayları için 2014 yılındaki bildirinin incelenmesi gerekmektedir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Dini Davranış, Maneviyat, Dini Katılım, Davranışsal Dindarlık, Geçerlik, Güvenirlilik, Konferans Bildirisi, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sorumlu yazar için ORCID bilgisi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ahmet Akın)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Türkçe uyarlama çalışması 2014 yılında sunulmuştur.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için izin gereklilikleri ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel bilgiye ulaşmak için sorumlu yazar Ahmet Akın ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçek, 2nd International Conference on Ethics Education (22-24 Mayıs 2014, Ankara) kapsamında bildiri olarak sunulmuştur. Bildiri özeti ve detayları ethicsassociation.org adresinde yer almaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir: [dinsel-aktiviteler-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ak?n, A., Ak?n, Ü., Adam-Karduz, F.F., Kaya, Ç., Demir, D., Özbay, A., Y?ld?z, B., & Ercengiz, M. (2014). The validity and reliability of the Turkish version of the Religious Activities Scale. 2nd International Conference on Ethics Education, 22-24 May?s, Ankara.

Ek Referans ve Çal??ma Özeti: The validity and reliability of the Turkish version of the Religious Activities Scale (Dini Aktiviteler Ölçeği Türkçe formu)

Dinsel Aktiviteler Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Bu akademik kaynak giri?i, ölçeğin orijinal maddelerini veya derecelendirme talimatlar?? içermemektedir. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen birincil akademik kayna??n (Ak?n vd., 2014) incelenmesi veya sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.